

Orgán sociálně-právní ochrany je součástí Odboru sociálních věcí Městského úřadu Říčany.

Sociálně-právní ochrana představuje zajištění práva dítěte na život, jeho příznivý vývoj, na rodičovskou péči a život v rodině, na identitu dítěte, svobodu myšlení, svědomí a náboženství, na vzdělání, zaměstnání, zahrnuje také ochranu dítěte před jakýmkoliv tělesným či duševním násilím, zanedbáváním, zneužíváním nebo vykořisťováním.

Ochrana dítěte a zajišťování jeho práv se promítá do právních předpisů v oblasti rodinněprávní, sociální, školské, zdravotní, daňové, občanskoprávní, trestní a do mnoha mezinárodních dokumentů, především pak do Deklarace práv dítěte a Úmluvy o právech dítěte. Dítě tak ve smyslu těchto dokumentů potřebuje pro svou tělesnou a duševní nezralost zvláštní záruky, péči a odpovídající právní ochranu před narozením a po něm.

Co se rozumí sociálně-právní ochranou vyjadřuje konkrétně zákon č. 359/1999 Sb. o sociálněprávní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů. Sociálně-právní ochrana dětí je vymezena zákonem jako:

- ochrana práva dítěte na příznivý vývoj a řádnou výchovu
- ochrana oprávněných zájmů dítěte, včetně ochrany jeho jmění
- působení směřující k obnovení narušených funkcí rodiny
- zabezpečení náhradního rodinného prostředí pro dítě, které nemůže být trvale nebo dočasně vychováváno ve vlastní rodině

Předním hlediskem poskytování sociálně-právní ochrany je nejlepší zájem, prospěch a blaho dětí, ochrana rodičovství a rodiny a vzájemné právo rodičů a dětí na rodičovskou výchovu a péči. Přitom se přihlíží i k širšímu sociálnímu prostředí dítěte. Jakékoliv zasahování do soukromí a rodinného života je možné teprve tehdy, jestliže rodiče či jiné osoby odpovědné za výchovu o to požádají, pokud o to požádá dítě, či pokud se objeví skutečnosti nasvědčující ohrožení dítěte.

Sociálně-právní ochrana se poskytuje bezplatně všem dětem mladším 18 let, pokud zletilosti nenabýly dříve.

Činnosti, které vykonává orgán sociálně-právní ochrany dětí (dále OSPOD) MěÚ Říčany:

Poradenská činnost

- pomáhá rodičům při řešení výchovných či jiných problémů souvisejících s péčí o dítě, poskytuje nebo zprostředkovává rodičům poradenství při výchově a vzdělávání dítěte a při péči o dítě zdravotně postižené
- poskytuje pomoc při uplatňování nároku dítěte na výživné a při vymáhání plnění vyživovací povinnosti k dítěti, včetně pomoci při podávání návrhů týkajících se dítěte k soudu
- po umístění dítěte do zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo do zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc poskytuje rodičům pomoc, spočívající zejména v uspořádání jejich rodinných poměrů, které by umožnily návratu dítěte do rodiny
- poskytuje pomoc a ochranu dětem, které požádají o pomoc i bez vědomí rodičů při ochraně svého života, svých práv a oprávněných zájmů

Výchovná opatření

Vyžaduje-li to zájem na řádné výchově dítěte může uložit ve **správním řízení**:

- napomenutí dítěte, rodiče, jiné osoby odpovědné za výchovu

- dohled nad dítětem a provádět jej za součinnosti dalších institucí
- omezení bránící působení škodlivých vlivů na výchovu dítěte
- povinnost využít odbornou poradenskou pomoc, pokud rodiče sami nezajistili dítěti odbornou pomoc ani na doporučení OSPOD, ačkoliv ji dítě nezbytně potřebuje.

Opatření na ochranu dětí

Orgán sociálně-právní ochrany může podávat návrhy k soudu:

- na omezení nebo zbavení rodičovské zodpovědnosti nebo pozastavení jejího výkonu
- na nařízení ústavní výchovy, na její prodloužení či zrušení
- na svěřeni dítěte do péče zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, na prodloužení doby trvání tohoto svěřeni a na zrušení rozhodnutí o svěřeni dítěte do tohoto zařízení
- na nařízení výchovného opatření, · návrh na vydání předběžného opatření, jestliže se dítě ocitlo bez jakékoli péče nebo jsou-li jeho život nebo příznivý vývoj vážně ohroženy nebo narušeny.

Před podáním výše uvedených návrhů projedná orgán sociálně-právní ochrany s rodiči či jinými osobami odpovědnými za výchovu důvody pro které je návrh podáván, poučí je o jejich právech a povinnostech vyplývajících z rodičovské zodpovědnosti, pokud jsou rodiče dosažitelní. Toto se netýká návrhu na vydání předběžného opatření, kdy je třeba konat neprodleně.